

Szabadidős sportlétesítmények hatékonyságának vizsgálata

Cselik Bence, Paár Dávid, Melczer Csaba, Laczkó Tamás

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet, Pécs

E-mail: bence.cselik@etk.pte.hu

Bevezetés

A kutatás célja megismerni a Pécs városában 2015 óta működő Tüskésréti sportpálya sport és rekreációs, valamint szabadidős szolgáltatásainak kihasználtságát. A vizsgálat további célja volt feltárni a fogyasztók demográfiai, szociokulturális és szocio-ökonómiai jellemzőit, valamint sportolási és szabadidő eltöltési szokásait, illetve motivációit. A vizsgálat kiemelt céljai közé tartozott megismerni a sportlétesítmény generálta változásokat az egyének sportolási szokásaiban, valamint az infrastruktúra használatához kapcsolódó fizetési hajlandóság mértékét és különböző aspektusait. Ezekkel az információkkal egyfajta hazai referencia értéket kívántunk megfogalmazni a hasonló, ingyenesen használható szabadidős sportlétesítmények tervezését és működését értékelő gazdasági és társadalmi elemzésekhez.

Anyag és módszerek

Az elsődleges, keresztmetszeti kutatás alapját egy anonim önkitöltős kérdőív képezte. A kutatás célcsoportja a Pécsi Tüskésréti sportpályát használó 15 évnél idősebb lakosság volt. A kényelmi mintavétel módszerével összeállított minta elemszáma 612 fő volt. Az adatfelvétel 2020. augusztus-október hónapokban zajlott. A kapott eredményeket leíró statisztikai módszerekkel értékeltük és mutattuk be, míg a pálya használatát és a fizetési hajlandóságot befolyásoló demográfiai, szociokulturális, szocio-ökonómiai és földrajzi tényezők közötti összefüggéseket többváltozós regressziós modellek segítségével kívántuk feltárni. A sportpálya gazdasági és egészségi értéket teremtő hatásának becsléséhez a CBA módszer koncepcióját és elemeit használtuk.

Eredmények

Az adatfelvétel előzetes eredményei alapján egyértelműen tapasztalható a magasabb iskolai végzettség, valamint a kedvezőbb foglalkozási és anyagi státusz felülreprezentáltsága, illetve a hazai átlagos viszonyoknál szignifikánsan kedvezőbb sportolási gyakoriság a pályát használók körében. A kérdezettek 5%-a a Tüskésréti sportpálya megvalósulásának következtében kezdett el sportolni, míg további 22%-uk esetében pozitívan változtak a sportolási szokásaik (gyakoriság és időtartam tekintetében) a településen egyedülálló infrastruktúra hatására. A pálya használatáért alkalmanként átlagosan 395 forintot fizetnének a használók. A sportpályához kapcsolódó adó-fizetési hajlandóság alapján a Tüskésréti infrastruktúra beruházási és fenntartási költsége hozzávetőlegesen 5 év alatt térülne meg a finanszírozó (önkormányzat) számára.

Következtetések

A Tüskésréti sportpályához hasonló, ingyenesen használható sportlétesítmények igénybe vevőinek megismerése mellett vizsgálatunk eredményei rámutatnak az ilyen típusú létesítmények sportolási szokásokat kedvezően befolyásoló szerepére, valamint segítséget nyújtanak olyan elemzések pontosabb kivitelezésében, amelyek a hazai szabadidős sportinfrastruktúrák társadalmi, illetve egészségi értékteremtő képességét, vagy a gazdasági megtérülését vizsgálja.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás, egészségssport, szabadidősport, fizetési hajlandóság

„A kutatás a 20765/3/2018/FEKUSTRAT projekt keretein belül került megvalósítására.”